

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 17-09-63106 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

בפני כב' השופט חנא סבאג

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אברהם נסאר (עציר) ת.ז. 314866583

הנאשם

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד רועי אלפסי
הנאשם: הובא ועל ידי עו"ד משה גלעד ועו"ד זיו גלעד

גזר דין

כתב אישום מתוקן

הנאשם, אברהם נסאר (להלן: "הנאשם"), הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות, הריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); הפקרה לאחר פגיעה, עבירה לפי סעיף 64א(ב) ו-(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א – 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"); חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין; תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין; החזקת סכין, עבירה לפי סעיף 186א(א) לחוק העונשין והסתייעות ברכב לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

הסדר טיעון

הצדדים הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו, הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע בעובדות כתב האישום המתוקן, יתקבל אודותיו תסקיר שירות המבחן ולאחריו יטענו הצדדים לעונש. המאשימה, תטען לעונש ראוי של 10 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים שיכללו פיצוי לשלושת הנפגעים, משפחת המנוח ושני עובדי אורח אשר נפגעו במהלך הבריחה מהזירה ואילו ההגנה תטען כראות עיניה לכל רכיבי הענישה. כן הוסכם, בישיבה מאוחרת יותר, כי במסגרת הסדר הטיעון יתייחסו הצדדים לעניין היסוד הנפשי של עבירת ההריגה המיוחסת, בהתאם לעובדות כתב האישום.

כתב האישום

מוחמד ומשהור נסאר הינם אחים (להלן: "מוחמד" ו-"משהור" בהתאמה). הנאשם, עורסאן ומוחמד נסאר הינם בניו של משהור (להלן "עורסאן" ו"מוחמד הבן" בהתאמה). בשאר, עמאר ומועתסם הינם בניו של מוחמד (להלן: "בשאר" או "המנוח", "עמאר" ו"מועתסם" בהתאמה). בין שני האחים ומשפחותיהם קיים סכסוך אלים מזה מספר שנים.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 17-09-63106 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

מעובדות כתב האישום עולה כי עד לחודש יוני 2017 התגוררו משהור ובני משפחתו בבית סמוך לבית משפחתו של מוחמד, בכפר טורעאן (להלן: "הכפר"), כאשר חניית בית משפחת משהור גובלת בחצר ביתם של מוחמד ומשפחתו (להלן: "בית מוחמד"). ביוני 2017 עזבו בני משפחת משהור את ביתם (להלן: "הבית הישן"), על רקע הסכסוך בין המשפחות, ועברו להתגורר בבית חדש, בשכונה אחרת, בכפר (להלן: "הבית החדש").

עוד עולה מהעובדות כי ביום 26.8.17, סמוך לשעה 14:00, הגיעו משהור ועורסאן בגיפ מסוג לנד קרוזר (להלן: "הגיפ") לחניית ביתם הישן. בין עורסאן, אשר ישב עדיין בתוך הגיפ ובין עמאר, אשר עמד באותה עת בחצר ביתו, התגלע דין ודברים. עם הסלמת הויכוח בין עורסאן לעמאר, ניסה עורסאן לצאת מהגיפ ולהתעמת עם עמאר, אולם משהור אביו מנע זאת ממנו. כעבור זמן קצר, הצטרף גם מוחמד למאמצים להרגיע את עורסאן ולמנוע את החרפת הסכסוך.

חרף מאמציהם של מוחמד ומשהור, עורסאן לא נרגע וניסה להשתחרר מידיהם ולהתעמת עם עמאר. מוחמד ומשהור אחזו בו, מנעו זאת ממנו ובכוחות משותפים הדפו אותו במעלה המדרגות, אשר בפתח הבית הישן של משהור. בתוך כך, התקשר עורסאן לאחיו, מוחמד הבן, עדכן אותו בנעשה וביקש ממנו לבוא לסייע בידו.

מוחמד הבן, אשר שהה אותה עת עם הנאשם, בביתם החדש, דיווח מידיית לנאשם אודות תוכן שיחתו עם עורסאן ובתגובה, הצטייד הנאשם בסכין ורץ יחף לרכבו, מסוג פורד פוקוס, מ.ר. 14-015-46 (להלן: "הרכב"), אשר חנה בפתח הבית. הנאשם נכנס למושב הנהג ברכב, מוחמד הבן התיישב לידו, והשניים עזבו את המקום בחיפזון ונסעו במהירות לעבר ביתם הישן, כשהנאשם נוהג ברכב ובאמתחתו הסכין; זאת במטרה לסייע לבני משפחתם.

בפתח הבית הישן, הוסיפו מוחמד ומשהור במאמציהם להרגיע את רוחו הסוערת של עורסאן. בשלב מסוים ניגש אליהם מועתסם, אולם מוחמד אביו הורה לו לשוב לביתם ומועתסם עשה כדבריו. זמן קצר לאחר מכן, ניגש גם בשאר אל גרם המדרגות העולה לבית משהור הישן ובינו ובין עורסאן התפתח ויכוח. משהחל בשאר לעלות במדרגות, זרק עורסאן כיסא לעברו של בשאר ופגע בו. בתוך כך, הורה מוחמד לבשאר לעזוב מידיית את המקום ולשוב לביתו ובשאר עשה כדבריו והחל הולך לעבר חצר הבית.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 שניות ספורות לאחר מכן, הגיעו הנאשם ומוחמד הבן, ברכב, לאזור ביתם הישן. הנאשם חלף במהירות
2 על פני הגיף, אשר עמד בחניית ביתו הישן, נסע עם הרכב לעבר בשאר, אשר עמד אותה עת בחניית
3 ביתו ופגע בבשאר פגיעה חזיתית וישירה, בתוך רחבת החנייה שבפתח בית מוחמד, סמוך לכניסה
4 לבית. כתוצאה מהפגיעה בו, הועף בשאר על מכסה המנוע, ראשו פגע בשמשה הקדמית וזו נשברה
5 מעוצמת המכה. בשאר התגלגל על הרכב ונפל ארצה, בצד הרכב, בסמוך לטנדר שחנה במקום,
6 כשדימום רב זב מראשו, אפו ואזניו.

7
8 הנאשם עצר לרגע, פתח את דלת רכבו, הביט לעבר המנוח ששכב מתבוסס בדמו בלב החניה, נסע
9 אחורנית מרחק קצר ונמלט מן המקום בנסיעה מהירה, ללא שעצר לעמוד על תוצאות מעשיו וללא
10 שהזעיק עזרה, כאשר שמשות רכבו הקדמית סדוקה לחלוטין. כל אותה עת, שהה עמו ברכב מוחמד
11 אחיו.

12 במרחק מה מבית מוחמד, עסקו אותה עת ג'מיל חדאד (להלן: "ג'מיל"), אחמד עדווי (להלן: "עדווי"),
13 וילדיהם, אשר מתגוררים בקרבת מקום, בהעברת בסיס בטון לארון חשמל (להלן: "הפילד"), מביתו
14 של עדווי לביתו של ג'מיל, באמצעות טרקטור קטן מסוג "בובקט" (להלן: "הבובקט"), נהוג בידי
15 מהראן חדאד, בנו של ג'מיל (להלן: "מהראן").

16 מהראן העמיס את הפילד' על ה'בובקט' והחל לנסוע ברחוב היורד מבית מוחמד, בנסיעה איטית
17 וזהירה כשג'מיל, עדווי וילדיהם מלווים אותו, מכוונים אותו, עוצרים את התנועה ומאבטחים את
18 ההעברה. בדיוק אז הגיח הנאשם, אשר נמלט כאמור מזירת הפגיעה בבשאר, נסע היישר אל מול
19 ה'בובקט' ללא שהאט את מהירות רכבו, נדחק בין ה'בובקט' ועליו הפילד, ובין טנדר מסוג שברולט,
20 השייך לעדווי (להלן: "הטנדר"), שחנה בצד השני של הכביש, בצורה שהותירה מעבר צר ביניהם.

21 ג'מיל אשר עמד במעבר הצר, שבין הטנדר לבובקט, צעק לנאשם לעצור וסימן לו בתנועות ידיו כי הוא
22 אינו יכול לעבור וכי עליו להאט, אולם הנאשם התעלם מג'מיל, נסע דרך המעבר הצר, פגע בג'מיל וגרר
23 אותו לאורך הטנדר, כשהוא מסובב אותו מספר פעמים, עד שג'מיל נפל ארצה. הנאשם הוסיף לנסוע,
24 התעלם מצעקותיו של עדווי, שקראו לו לעצור, המשיך בנסיעתו, פגע גם בבובקט וכתוצאה מכך נפגע
25 גם עדווי. הנאשם נמלט מהמקום, ללא שעצר לעמוד על תוצאות מעשיו, לא הזעיק עזרה ולא המתין
26 ליד הנפגעים עד להגעת כוחות ההצלה והמשטרה. בשלב זה, נסע הנאשם, ומוחמד הבן עמו, לבית סבם
27 בכפר, שם שהו עד שהוסגרו למשטרה.

28 כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למנוח חבלת ראש קשה, חבלות בחזהו וחבלות בגפיו. הוא סבל
29 משברים מרובים בגולגולת, ומדימומים וחבלות מוחיות רבות, אשר גרמו למותו. בעקבות הפגיעה בו,
30 איבד המנוח את הכרתו ועבר החייאה במקום. הוא פונה מזירת האירוע למוקד רפואי בכפר ומשם

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

לבית החולים רמב"ם. עם הגעתו לבית החולים, כשהוא מונשם וחסר הכרה, הוא נותח אולם ללא הועיל. כעבור שלושה ימים, ביום 29.8.17, נקבע כי המנוח סובל ממוות מוחי ובהמשך אותו יום בשעה 11:15 נקבע מותו.

בנוסף, כתוצאה ממעשי הנאשם המתוארים לעיל, נגרם לגימיל שבר בשורש כף ידו הימנית, סימן חבלה בזרועו הימנית ופצע ברגלו הימנית. לעדווי נגרמו כאבים בברך ימין, בגינם הוגבלו תנועותיו וכן סימן חבלה ברגל שמאל ורגישות במישוש. ג'מיל ועדווי פונו לבית החולים, שם טופלו פצעייהם וחבלותיהם.

השלכת תיקון 137 לחוק העונשין על המקרה שלפנינו
בטרם יטענו הצדדים לעונש, נכנס לתוקף חוק העונשין (תיקון מס' 137) – התשע"ט-2019 (להלן: "התיקון" או "תיקון 137"). משכך, נחלקו הצדדים בשאלה, האם התיקון לחוק העונשין מקל את הדין עם הנאשם, ומחייב הרשעת הנאשם, בעבירה קלה יותר, או שמא, אין התיקון מביא איתו הקלה כלשהו בדינו של הנאשם, כך שיש להותיר את הרשעת הנאשם בעבירה של הריגה על כנה.

בפתח טיעוניה, ציינה באת כוח המאשימה כי הנאשם הודה והורשע על פי הודאתו בעבירת הריגה בהתאם לסעיף 298 לחוק העונשין, כאשר השאלה העומדת על הפרק היא האם הדין החדש הינו חיקוק מקל מבחינת הנאשם, שרק אז, יש להחילו בעניין הנאשם. באת כוח המאשימה הוסיפה בהקשר זה והדגישה כי מכלול העובדות המפורטות בכתב האישום מצביעות על כך שהנאשם היה אדיש לאפשרות גרימת התוצאה, קרי מותו של המנוח, לפיכך הדין החדש אינו מקל עמו אלא, להיפך, מחמיר עמו. בנוסף ביקשה המאשימה להדגיש כי אילו התיק היה מוגש היום, הוא היה נכנס בגדרי עבירת הרצח הבסיסי שלפיה, גרימת מותו של אדם, עם יסוד נפשי של אדישות עולה כדי עבירת הרצח.

אגב טיעוניה אלה, ביקשה המאשימה להפנות למושכלות יסוד ולפיהן, אדישות מתייחסת לאדם שהיה שווה נפש לאפשרות גרימת התוצאה ואילו קלות דעת מתייחסת לאדם שנטל סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאה מתוך תקווה שהיא לא תקרה. באת כוח המאשימה הוסיפה כי על פי החוק הישן, בעבירת ההריגה, לא היה הבדל בין אם הנאשם היה קל דעת ובין אם היה אדיש. העונש המקסימלי שהיה קבוע לצידה של העבירה בחוק עמד על 20 שנות מאסר, והאבחנה נערכה בפועל בפסיקה, באופן שככל והנאשם היה יותר קרוב לאדישות, הענישה שהוטלה היתה חמורה יותר. כן הוסיפה המאשימה והדגישה כי אבחנה דומה, בין אדישות לקלות דעת, נערכה בפסיקה, לפי החוק הישן, במקרים של עבירת הרצח בחלופה של המתה תוך ביצוע עבירה אחרת ונקבעו כלי עזר, פרמטרים ואינדיקציות, המסייעים בידי בית המשפט לקבוע, בהתבסס על העובדות, מה היה היסוד הנפשי שבו

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 פעל הנאשם. במרבית המקרים, כפי שניתן לראות בפסיקה, בתי המשפט גזרו את היסוד הנפשי מתוך
2 התנהגות הנאשם לפני ואחרי ביצוע המעשה.

3
4 המאשימה ביקשה להקיש מהאמור, וטענה כי לפני ביצוע העבירה, הנאשם קבל טלפון מאחיו שקרא
5 לו לעזור, הוא עזב הכל, נטל סכין, רץ יחד לרכב ונסע במהירות למקום הקטטה שבין אחיו לבני דודיו.
6 לגישת באת כוח המאשימה, ברור לגמרי כי הנאשם יצא מהבית כשהוא נסער מאוד, מחומם והוא נכון
7 לפעולה, אז הוא הגיע לזירה ובנסיעה מהירה הוא נסע עם הרכב לעבר המנוח עת עמד בחניה של הבית
8 שלו ופגע בו פגיעה חזיתית וישירה. המאשימה הוסיפה וציינה כי גם אחרי ביצוע המעשה, ולאחר
9 הפגיעה הישירה בבן דודו, הוא עצר, הסתכל לעבר המנוח, ששכב מתבוסס בדמו בחניה ונמלט
10 מהמקום, ללא שבדק את שלומו של בן דודו, ללא שהזעיק עזרה והוא פשוט ברח מהמקום, כאשר
11 בדרך הימלטותו הוא פגע בעוד אנשים. לאור האמור סברה המאשימה, בנסיבות אלה, כי לא ניתן
12 לומר כי הנאשם נטל סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות מתוך תקווה להצליח למנעו.

13
14 באת כוח המאשימה הפנתה לדברי ההסבר לחוק, המלמדים, לגישתה, כי עבירת המתה בקלות דעת,
15 נועדה בראש ובראשונה לעבירות של הריגה בתאונות דרכים, דבר שלגישתה אינו מתקיים בענייננו,
16 כאשר כל נסיבות התיק, כפי המפורט בכתב האישום, מעידות על כך שאין המדובר בתאונת דרכים.
17 המדובר באדם שיצא נחוש מביתו כשבחזקתו סכין והוא פגע באמצעות רכבו פגיעה חזיתית וישירה
18 במנוח. משכך, סברה המאשימה כי אין ליחס לנאשם, עבירת המתה בקלות דעת וביקשה לקבוע כי
19 היסוד הנפשי שעמד בבסיס מעשיו של הנאשם הוא אדישות לאפשרות גרימת מותו של המנוח ולהותיר
20 על כנה את הרשעתו בעבירת ההריגה לפי הדין הישן ובהתאם, לגזור את דינו.

21
22 בהקשר זה של קלות דעת, ביקשה המאשימה להוסיף כי המחוקק דיבר על תקווה להצליח למנוע את
23 התוצאות כחלק מהגדרה של קלות דעת, כאשר המונח תקווה אינו מתייחס לדבר ערטילאי אלא
24 מתייחס לסיכוי הרציונלי בעיני אותו אדם להצליח למנוע את התוצאה כאשר הדבר נלמד גם
25 מהמעשים. המאשימה הוסיפה כי בעניינו של הנאשם אף מעשה לא הצביע על תקווה כלשהי לתוצאה
26 אחרת מזו שקרתה בפועל.

27
28 מנגד ובפתח טיעוניו ביקש הסנגור לציין כי סעיף 25 (ב) לתיקון הקובע שעל עבירה שבוצעה לפני יום
29 תחילת התיקון, קרי 10.7.19 וטרם ניתן פסק דין חלוט, יחול סעיף 5(א) לחוק העונשין, הקובע כי אם
30 נעברה עבירה וטרם ניתן פסק דין חלוט, יחול על העניין החיקוק המקל עם העושה. בהקשר זה, הוסיף
31 הסנגור והבהיר כי בהתאם לתיקון החדש נוספה עבירה חדשה, המתה בקלות דעת, שבצדה עונש
32 מקסימלי של 12 שנים שלא היה קיים בעולם המשפט הקודם, וסבר כי, בעניינו של הנאשם יש להחיל
33 את הדין החדש, הואיל והמדובר בעבירה המקלה עם הנאשם.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 17-09-63106 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

הסנגור הוסיף כי לצורך הכרעה בשאלה, באיזה עבירה יש להרשיע את הנאשם, יש להשיב לשאלה מהו המצב הנפשי שהיה דרוש לעבירת ההריגה, קרי המחשבה הפלילית של הנאשם בהקשר של התוצאה או המטרה. לגישת הסנגור, בחלק מסעיפי החוק באשר לתוצאת העבירה אין המחוקק דורש הוכחת כוונה אלא פזיזות, המתחלקת לשניים, אדישות וקלות דעת.

לגופו של עניין, ביקש הסנגור לטעון כי אין לקבל את טענת המדינה כי ניתן ללמוד על נחישות הנאשם, וכפועל יוצא, אדישותו לתוצאה וכוונה לגרום לנזק גופני גבוה או אפילו למוות, מהעובדה כי הנאשם הצטייד בסכין. הסנגור הוסיף והדגיש כי טענתה של המאשימה לפיה הנאשם יצא מביתו "נחוש", לא עולה מהעובדות. לגישתו, לא נעשה כל שימוש בסכין ולא הוכח כי בעת ביצוע העבירה או לאחריה היה לסכין השפעה על ההתרחשויות.

הסנגור הוסיף והדגיש כי טענותיה של המאשימה לפיה יש לראות בעובדות, לפיהן, הנאשם לא עצר אחרי הפגיעה במנוח, המשיך בנסיעתו וברח כמעידים על שוויון נפש אינה נכונה שכן, כך לטענתו, מי שיש לו מטרה או אדישות פוגע ולא עוצר בכלל. גם באשר לברירה סבר הסנגור כי זו אינה מלמדת על שוויון נפש.

בהמשך טיעוניו הפנה הסנגור בהרחבה לתיקונים שבוצעו בעובדות כתב האישום המקורי. לגישת הסנגור, מחיקת המילים המתארים את אופן נהיגתו של הנאשם כמו המלים, "פרועה", "הסיט", "שעט" ו- "דהר", מלמדים על הסכמת המדינה כי לנאשם לא היה הלך נפש של אדישות לתוצאה אלא של קלות דעת. בהקשר זה הוסיף הסנגור וטען כי העובדה שהנאשם לא הגיש עזרה לפצוע, לא בדק מה קורה איתו, מלמדת על מחדל, קרי אי עשייה והיא אינה מלמדת על אדישות או שוויון נפש.

לסיכום, ביקש הסנגור לקבוע כי חל על הנאשם הסדר מקל לפי הדין החדש ומשכך יש להרשיעו בעבירה של המתה בקלות דעת תחת העבירה של הריגה.

דיון והכרעה

ביום 01.01.2019 התקבל בכנסת תיקון מס' 137 לחוק העונשין, אשר שינה את מדרג עבירות ההמתה השונות והעונשים הקבועים לצדם. בעקבות תיקון 137 נקבעו שתי דרגות של עבירת הרצח; "עבירת רצח בסיסית", בסעיף 300(א) לחוק העונשין, לפיה יורשע ברצח "הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם", כאשר העונש המרבי הקבוע בצידה הוא מאסר עולם, שלא כעונש חובה; ו"עבירת רצח בנסיבות מחמירות" בסעיף 301א לחוק העונשין, שהעונש הקבוע לצידה הינו מאסר עולם חובה, והקובע כי "הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם [בנסיבות מחמירות], דינו – מאסר עולם

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

ועונש זה בלבד". כן נוספו בתיקון 137 שתי עבירות המתה; "המתה בנסיבות של אחריות מופחתת" בסעיף 301 לחוק העונשין שהעונש הקבוע בצידה הינו מאסר של חמש עשרה שנים או עשרים שנים, בהתאם לנסיבות המפורטות בסעיף; ועבירת "המתה בקלות דעת" בסעיף 301ג לחוק העונשין, לפיה "הגורם למותו של אדם בקלות דעת-דינו מאסר שתיים עשרה שנים", הסעיף הרלוונטי לענייננו, בהתאם לטיעוני ההגנה.

במסגרת התיקון לחוק העונשין אשר נכנס לתוקפו ביום 10.07.2019, נקבעו הוראות מעבר, בסעיף 25 לתיקון, בהן נקבע, בין היתר, כי:

"על עבירה שבוצעה לפני יום התחילה וטרם ניתן פסק דין חלוט בעניינה יחולו הוראות סעיף 5(א) לחוק העיקרי; לעניין זה, בבואו לקבוע מהו הדין המקל על העושה, יבחן בית המשפט את מלוא ההסדר הקבוע בחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה לעומת ההסדר שהיה קבוע בחוק העיקרי לעניין גרימת מוות ערב יום התחילה (להלן: "הדין הנוכחי")."

סעיף 5(א) לחוק העונשין, קובע כדלקמן:

"נעברה עבירה ובטרם ניתן פסק-דין חלוט לגביה, חל שינוי בנוגע להגדרתה או לאחריות לה, או בנוגע לעונש שנקבע לה, יחול על הענין החיקוק המקל עם העושה; "אחריות לה" – לרבות תחולת סייגים לאחריות הפלילית למעשה".

בענייננו, הודה הנאשם, טרם כניסת התיקון לחוק לתוקף, בביצוע עבירה של הריגה בהתאם לסעיף 298 לחוק העונשין שהיסוד הנפשי הנדרש בה הוא מחשבה פלילית. מחשבה פלילית מוגדרת בסעיף 20(א) לחוק העונשין:

מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מאלה:

(1) כוונה - במטרה לגרום לאותן תוצאות;

(2) פזיזות שבאחת מאלה:

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 (א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות
2 האמורות;

3 (ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת
4 התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען.
5

6 לעניין תוצאות המעשה, צריך שיתקיים, כוונה, או הלך נפש של פזיזות, העשוי לבוא לידי ביטוי,
7 באדישות, היינו שוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאה, או בקלות דעת, שמשמעה נטילת סיכון בלתי
8 סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען. בעבר, די היה בקביעה כי
9 מדובר בהלך נפש של פזיזות, לשם הרשעה בהריגה, בהתאם לסעיף 298 לחוק העונשין, אולם במצב
10 המשפטי כיום, יש לערוך אבחנה בין "קלות דעת" ל"אדישות", לאור תיקון 137 לחוק העונשין,
11 המבחין בין עבירה לפי סעיף 300(א) לחוק, שעניינה עבירת הרצח הבסיסית, מקום בו הנאשם גרם
12 "בכוונה או באדישות למותו של אדם" לבין עבירה לפי סעיף 301 לחוק העונשין שעניינה המתה
13 בקלות דעת, מקום בו היסוד הנפשי הרלוונטי הוא "קלות דעת".
14

15 בטיעונים המורחבים בהקשר להלך הנפש של הנאשם בעת ביצוע העבירה, כפי שפורטו לעיל, סברה
16 המאשימה כי הדין החדש איננו בבחינת דין מקל במקרה בו עסקינן, שכן מעשיו של הנאשם אינם
17 מלמדים כי אלה בוצעו בקלות דעת. לעומת זאת, סבר הסנגור כי מעשיו של הנאשם לא בוצעו מתוך
18 אדישות לתוצאה ומשכך יש לקבוע כי הלך רוחו של הנאשם תואם את העבירה של המתה בקלות דעת,
19 שהעונש המרבי הקבוע בצידה הוא 12 שנות מאסר.
20

21 ההכרעה בשאלה האם המעשים העברייניים נעשו באדישות או בקלות דעת אינה מלאכה קלה.
22 בהתאם לפסיקה, וכעולה מהגדרתה, עבירה המבוצעת באדישות מבטאת הלך רוח חמור יותר מזו
23 המבוצעת בקלות דעת הקרובה יותר לרשלנות. בעבר טרם תיקון 137 לחוק העונשין, לא נודעה חשיבות
24 יתרה לשאלה האם מחשבתו הפלילית הפזיזה של נאשם נעשתה מתוך אדישות או שמא קלות דעת,
25 למעט בעבירה של רצח אגב ביצוע עבירה אחרת. בעניין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ 6026/11
26 טמטאווי נ' מדינת ישראל (24.08.2015), בזה הלשון:
27

28 "פעולה בקלות דעת היא, כמובן, חמורה פחות, באופן יחסי, מפעולה
29 הנעשית מתוך אדישות וקרובה יותר לרשלנות, גם אם מובחנת
30 ממנה אם כן, כדי להרשיע נאשם בהריגה לפי סעיף 298 לחוק
31 העונשין אין חובה להוכיח כי הוא התכוון להמית את קורבנו, ואף
32 לא כי צפה מראש את כל פרטי האירוע שהוביל למותו של הקורבן.
33 די בכך שיהיה מודע לסיכון הקטלני הטמון במעשיו"

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 17-09-63106 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

בספרם של המלומדים פרופסור מרדכי קרמניצר וד"ר חאלד גנאים, עבירות ההמתה (הפקולטה למשפטים אוניברסיטת בר-אילן - נבו הוצאה לאור, העתיד להתפרסם ב- 2020), הם עוסקים, בין היתר, באבחנה בין קלות דעת לבין אדישות מחד ורשלנות מאידך (בטקסט הצמוד להערות שוליים 1280 עד 1285), עמדתם היא כי :

"... קלות דעת היא הסתכנות לא סבירה שמבוססת על תקוותו של העושה שיעלה בידו למנוע את התרחשות התוצאה. פרופ' פלר דייק בהבנת המושג תקווה : "התקווה, כמושג, אינה עניין שבמשאלת לבו של האדם בלבד ; מושג זה משקף גם את הסיכוי הרציונלי, ולו גם בעיני אותו אדם בלבד, המעוגן במציאות הולמת כדי למנוע את התממשות להצליח...התקווה מתלווית ומתבטאת בדרך כלל גם בעשייה הולמת כדי למנוע את התממשות הסכנה. שאם לא כן, אין זו תקווה אלא הרפתקה..."

זאת ועוד, ככל שניתן להתייחס לרצונו של קל הדעת, הוא מנוגד דיאמטרית לזה של המתכוון, כלומר רצונו של קל הדעת הוא שהתוצאה לא תתרחש. שלא כאדיש, אין הוא מתנכר לערך המוגן, ואף אין לומר עליו כי בחר לפגוע בערך המוגן, ודאי לא בחירה מלאה ושלמה. לכל היותר ניתן לומר כי בחר לסכן את הערך המוגן אך עשה זאת משום שהניח שיעלה בידו למנוע את התממשות הסכנה..... אם כן, לקל הדעת, על אף אשמתו, אין יחס שלילי כלפי הערך המוגן. הוא מקווה שהתוצאה לא תתרחש, ואף נוקט אמצעים למניעת הפגיעה בערך המוגן, שלצערו לא צלחו. מכאן שאשמתו של קל הדעת היא אשמה שבשיקול הדעת. הוא טעה בהערכת אפשרות התממשות הסכנה או בהערכת האפשרות לנקוט צעדים יעילים למניעת התממשותה. הוא קרוב יחסית לרשלן מבחינה זו ששניהם משתייכים אל הטועים, שאינם זהירים די הצורך ואינם מגלים תבונה מספקת, בלשון גסה יותר – אל הטועים והטיפשים – במובחן מהרעים או הרשעים".

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

עולה, אפוא, כי קל דעת הוא מי שעשה את המעשה רק משום שהניח שיעלה בידו למנוע את התממשות
הסכנה, הוא מקווה שהתוצאה לא תתרחש, ואף נוקט אמצעים למניעתה שבסופו של דבר לא צלחו.
כן למדים כי ככל שהסיכון שנטל הנאשם הוא גבוה יותר, ממשי ומוחשי יותר לאפשרות גרימת
התוצאה וככל שהתקווה להצליח למנוע את התוצאות הוא נמוך יותר, כך גובר הקושי לקבוע כי פעל
בקלות דעת ומתוך תקווה שהתוצאה לא תתרחש.

יישום מושכלות אלו על מעשיו של הנאשם בהינתן העובדות בהן הודה, מביאני למסקנה כי אין לומר
על אדם אשר חלף בנסיעה מהירה על פני רכב אשר חנה בחניית ביתו הישן, שטח שהיה מוכר לו היטב,
ונסע עם רכבו לעבר אדם, שעמד לתומו בחניית ביתו, שעה שהנאשם ידע כי אחיו, אביו, דודו ובני דודו
שוהים בחנית הבית ובעיצומו של ויכוח או ריב אליים, כמי שפעל מתוך תקווה כי כתוצאה מהנסיעה
לעברו ופגיעה חזיתית בו לא תגרום לחבלות קשות ותביא למותו. נהפוך הוא עובדות אלו מלמדות כי
הנאשם נטל סיכון בלתי סביר לגרום למותו של המנוח תוך שהוא צפה את גרימת המוות. גם התנהגות
הנאשם לאחר הפגיעה בבשאר ז"ל, כאשר פתח את דלת רכבו, הביט לעבר בן דודו המנוח ששכב
מתבוסס בדמו, נסע אחורנית ונמלט מהמקום כשהוא נוטש את המנוח בזירה ולא הזעיק עזרה
מלמדת, ללא ספק, על הלך רוח של אדישות לתוצאה ושוללת כל אפשרות כי פעל בקלות דעת או כמי
שטעה "בהערכת אפשרות התממשות הסכנה או בהערכת האפשרות לנקוט צעדים יעילים
למניעת התממשותה". גם העובדה כי הנאשם הגיע לשטח ביתו, לאחר שהצטייד בסכין, מלמדת כי
הוא היה אדיש לאפשרות הפגיעה באחרים.

בדומה, גם התנהגותו של הנאשם, לאחר הפגיעה ולאחר שנטש את המנוח בשאר ז"ל ולא הושיט או
הזעיק עזרה, מעידה אף היא על הלך רוחו האדיש. בנוסף, הימלטותו מן המקום, בנסיעה מהירה,
נסיעתו היישר מול הבובקאט שהיה בדרכו בכביש, אי האטת מהירות הנסיעה והתעלמותו מקריאותיו
וסימניו של ג'מיל אשר עמד ברחוב, הפגיעה בו וגרירתו עד שנפל ארצה, המשך נסיעתו, הפגיעה
בבובקאט, כשכתוצאה מממנה נפגע אדם נוסף אשר עמד אף הוא ברחוב והעובדה כי גם לאחר מעשיו
אלה לא עצר לעמוד על תוצאות מעשיו, לא הזעיק עזרה, לא המתין ליד הנפגעים עד להגעת כוחות
ההצלה והמשטרה והמשיך בנסיעתו לבית סבו, מלמדים אף הם על הלך רוחו של הנאשם כאדיש
לתוצאות כלל מעשיו. הנאשם בוודאי אינו אותו אדם המקווה "שהתוצאה לא תתרחש, ואף נוקט
אמצעים למניעת הפגיעה בערך המוגן, שלצערנו לא צלחו". יודגש כי בכל הקשור לתוצאה, "מבחן
המחשבה הפלילית הוא בעת מעשה ולא לאחר תוצאה". (ראו ע"פ 960/09 מרדכי אבני נגד מדינת
ישראל (29.07.2010) (להלן: "עניין אבני").)

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

במאמר מוסגר אומר כי גם התיקונים אשר נערכו בעובדות כתב האישום במסגרת ההסדר אליו הגיעו הצדדים, לרבות מחיקת המילה "פרועה" מהמשפט "נסיעה פרועה ומהירה"; מחיקת המילה "הסיט" מהמשפט "הסיט את הרכב לעבר בשאר" והמרתה במילה "נסע עם"; החלפת המילה "שעט" במילה "נסע"; והחלפת המילה "לדהור" במילה "לנסוע", אין בהם כדי להעיד על הלך רוח של קלות דעת מצד הנאשם באשר לתוצאות מעשיו. שינוי נוסח כתב האישום יש בו, לכל היותר, כדי להקל עם הנאשם ולהעמיד את המחשבה הפלילית של הנאשם על הלך רוח של "אדישות" לרכיב התוצאה תחת "כוונה" לרכיב זה, כפי שהשתקף מכתב האישום המקורי. ואולם, אין הוא, בוודאי מקל עם הנאשם עד קרבתו לרשלן והעמדת הלך הנפש שלו על "קלות דעת" בלבד.

לסיכום, מעשיו של הנאשם, בהינתן המסד העובדתי המפורט בכתב האישום המתוקן, מלמדים כי הנאשם היה אדיש לתוצאה שנגרמה, מותו של המנוח בשאר ז"ל. משכך, בנסיבות אלה, החוק לאחר תיקונו איננו בבחינת דין מקל.

העונש

כמפורט לעיל, הצדדים הגיעו להסדר טיעון אשר כלל תיקון כתב האישום וכן הסכמה לעניין העונש, לפיו הגבילה עצמה המאשימה, לטעון לעונש ראוי של 10 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, לצד רכיבי ענישה נוספים, מאסר על תנאי ופיצויים לטובת נפגעי העבירה ואילו ההגנה ביקשה לטעון לעונש באופן פתוח.

תסקירים

בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר ממנו עולה כי הוא כבן 23 מאורס, בעל השכלה של 12 שנות לימוד, והוא שוהה במעצר בכלא גלבע. הנאשם עבד עד למעצרו יחד עם אביו כמפעיל מחפרון. עוד עולה משורות התסקיר כי לנאשם מעורבות פלילית קודמת, ללא הרשעה מבית המשפט לנוער בנצרת, בגין עבירת החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה והיזק לרכוש במזיד.

בהתייחס לעבירה נשוא האישום מסר הנאשם, בפני קצינת המבחן כי בין אביו לדודו קיים סכסוך ירושה וכן סכסוך משפחתי בעקבות עסק משפחתי בו היו שותפים, כאשר על רקע הסכסוך עברה משפחתו להתגורר באזור מגורים מרוחק יותר בכפר.

הנאשם הוסיף בפני קצינת המבחן, כי ביום ביצוע העבירה, הלכו אביו ואחיו עורסאן לביתם הקודם, על מנת להביא משם ציוד שנותר, הנאשם תיאר כי בשלב מסוים התקשר אחיו, וביקש כי יגיעו אל ביתם הקודם, מכיוון שדודו ובניו תוקפים אותם. הנאשם ציין בפני קצינת המבחן כי בעת שיצאו, לקח עמו סכין, לדבריו, מתוך כוונה לנסות להפריד בין הניצים בכך שיאיים שאם לא יפסיקו, יפגע בעצמו.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

עוד מסר כי במהלך הנסיעה לביתם הקודם, הוא זה שנהג ברכב, היה נסער בעקבות האמור ולא מרוכז בנהיגה. הנאשם הוסיף כי עם הגיעו למקום, הבחין בהמולה וכאשר נכנס לחצר חש פגיעה בצדו הימני של רכבו והוא סבר כי אבן פגעה בו. הנאשם הוסיף ומסר כי, עקב ההתקהלות סביב הרכב שכללה אף דפיקות על הרכב וצעקות נבהל וברח מהמקום ורק כשהגיע לבית סבו נודע לו כי פגע בבן דודו.

בהתייחס לפגיעה באחרים שהיו בדרכו בעת הבריחה מסר הנאשם בפני קצינת המבחן כי הנפגעים הינם שכניו ובעת שנהג וברח מהמקום, פעל מתוך פחד ומבלי לחשוב על מעשיו ונהג בחוסר ריכוז, לכן לא שם לב כי פגע בהם. בפני קצינת המבחן הביע הקלה על כי שכניו לא נפגעו באופן חמור, והוא ביטא צער וחרטה על מעשיו ואמפטיה לפגיעה שגרם להם.

בפני קצינת המבחן לקח הנאשם אחריות חלקית על חלקו בביצוע העבירה. לדבריו, לא התכוון להפקיר את המנוח, בן דודו, ולא הגיע למקום מתוך כוונה מראש לפגוע באחר. כמו כן, הביע בפני קצינת המבחן רגשות אשמה וחרטה על חלקו בביצוע העבירה. כן ביטא הנאשם קושי נפשי כתוצאה ממעצרו עד תום ההליכים וכתוצאה ממעורבותו בעבירה.

בבואה להעריך את הסיכון והסיכוי לשינוי, התרשמה קצינת המבחן כי מדובר בבחור צעיר, בשלהי גיל ההתבגרות אשר נמצא בראשית דרכו וטרם ביצע העבירה היה עסוק בביסוס עתידו הזוגי והתעסוקתי. הנאשם בעל יכולות קוגניטיביות טובות, מגיע מרקע משפחתי נורמטיבי והינו בעל עורף משפחתי תומך וניכר כי בבגרותו הצעירה, לא פיתח דפוסי התנהגות עבריינים והוא מכיר גבולות החוק ומביע מוטיבציה לפצות על מעשיו.

בהתייחס לעבירה בתיק זה, בעיקר לכוונה מוקדמת לפגיעה במנוח ובאחרים והפקרת המנוח, התרשמה קצינת המבחן כי הוא לוקח אחריות חלקית על מעורבותו. עוד התרשמה כי בעת ביצוע העבירה פעל באימפולסיביות, מתוך מחויבות משפחתית ותרבותית לבוא ולסייע לניצים, ופעל מבלי להפעיל שיקול דעת מווסת ומבלי לבחון את השלכות מעשיו. בנוסף, התרשמה קצינת המבחן כי הוא פעל מתוך נגררות אחר בני משפחתו, וכי עוצמת המריבה בשטח וההתלהמות, הגבירו את סערת הרגשות בה היה נתון, והשפיעו על שיקול הדעת שהפעיל, ועל אופן התנהלותו ונהיגתו בעת הפגיעה ולאחריה.

קצינת המבחן התרשמה מתופעות פוסט טראומתיות בתפקודו של הנאשם, אשר מחייבות התייחסות ובדיקה פסיכיאטרית והמליצה כי יופנה להערכה נפשית וטיפול שיחתי קבוע. כן סברה כי ההליך הפלילי הנוכחי וכן חוויית המעצר מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבול ומחדדים עבורו את גבולות החוק.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

בתסקיר נוסף שהוגש בעניינו של הנאשם, ציינה קצינת המבחן כי הנאשם שיתף שוב בתחושות האשם
העמוקות שנושא בתוכו לאור תוצאות מעשיו הטרגיים והעבודה ש"הרס" שתי משפחות ופגע באדם
שהיה יקר לו. כן הוסיפה כי בהתייחס להסכם ה"סולחה" מסר כי על אף שלא לקח חלק במעמד
ההסכם, הוא עומד מאחוריו ומקבל על עצמו את כל רכיביו. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם עודנו
מוצף ברגשות אשמה וכעס על עצמו. יחד עם זאת, הסכם ה"סולחה" יוצר אצלו תחושה מסוימת של
הקלה ברגשות האשמה. בהתייחס לנפגעים הנוספים, ציינה קצינת המבחן כי בפניה מסר הנאשם כי
עד כה לא נערך הליך כלשהו של פיצוי כספי עבורם, אך הוא רואה חשיבות בכך ומבטא נכונות לכך.

לסיכום ולאור האמור, חזרה קצינת המבחן על המלצתה להטיל על הנאשם מאסר מאחורי סורג וברז
וכן להפנותו להליך טיפולי ממושך במסגרת שב"ס, לצורך עיבוד אירוע העבירה ומשמעותו וסיוע
לנאשם בהתמודדות עם השלכותיו הרגשיות, כמו גם סיוע בהתמודדות עם דפוסי התנהלותו
הבעייתיים במצבים מורכבים. בהתייחס לרכיב הפיצוי, סברה קצינת המבחן כי לאור הסכם הסולחה
אשר יש בו רכיב פיצוי למשפחת המנוח, אין צורך להטיל על הנאשם פיצוי כספי נוסף עבור משפחת
המנוח אלא רק עבור שני הנפגעים הנוספים שנפגעו כתוצאה ממעשיו.

תסקיר נפגע עבירה

בתסקיר נפגע העבירה ציינה עורכת התסקיר כי פגשה בני משפחה כואבים ואבלים, החווים תחושות
של אובדן וייאוש, וכן מוצפים בתחושות קשות וטעונות הקשורות בנסיבות מותו הפתאומי, הבלתי
צפוי והטראומטי של הבן. בלט כי בני המשפחה מתקשים להתאושש, כואבים את העדרו של בנם
ומתקשים לשוב ולנהל את שגרת חיי המשפחה והקשרים המשפחתיים, כפי שאופיינו טרם האסון
שפקד אותם. עורכת התסקיר הוסיפה וציינה כי הייאוש, העצב והכאב העמוק של ההורים, ניכרו
ומהשיחה איתם עלה כי בחווייתם אין מוצא למצבם ומבחינתם החיים נגרמו ביום שבו בנם הבכור
נהרג. בדומה, הוסיפה עורכת התסקיר וציינה כי האח ע' נראה חסר אונים וכואב את מצבם של הוריו,
נראה היה כמי שמנסה לגונן ולשמור עליהם והתקשה למצוא את המילים שיתארו את השבר שהוא
ומשפחתו עוברים.

ההורים תיארו בכאב רב את חסרונו של הבן המנוח בחייהם, את הקשר הקרוב וההדוק שניהלו עמו.
הם תיארו את התפקיד המשמעותי שהיה לו במשפחתם, בין היתר בעזרה כלכלית וניהול ענייני הבית.
לדבריהם, הוא היווה מודל להערצה וחיקוי עבור אחיו, אשר נהגו להתייעץ עמו, והשפעתו עליהם כאח
בכור היתה מיטיבה. הם ציינו בגאווה מהולה בכאב את היותו תלמיד מצטיין בבית הספר, אהוב על
מוריו וחבריו ואת היותו צעיר דומיננטי, כריזמטי ומלא אמביציה להתפתח ולהתקדם. ההורים תיארו
בגאווה את הצלחתו במסגרת העבודה ושאיפותיו להתפתח בתחום וכיצד עזר להם כלכלית. ההורים
ציינו בכאב הרב ובתחושות ההחמצה, נוכח העובדה כי סמוך למועד בו נפטר הוא התארגן והמחשבה

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

על קטיעת חייו על לא עוול בכפו, בשלב כה מוקדם, מייסר ומייאש אותם כל פעם מחדש ומגביר את תחושת הכאב וחוסר האונים.

במפגש עם בני המשפחה, התרשמה עורכת התסקיר כי הזוועה שבמעשיו של הנאשם והיותם של בני המשפחה עדים לאסון שהתרחש בחניית ביתם, מובילים להעדר יכולת לתת משמעות למוות המיותר והאכזרי ומקשים בין היתר על היכולת של ההורים לנוע לעבר תהליך של עיבוד האובדן וארגון חייהם מחדש לצד ההתמודדות האין סופית עם מות הבן. עורכת התסקיר העריכה כי נסיבות מותו של בנם, מעצימות תחושות של כעס וזעם עצום כלפי הנאשם ומשפחתו, המקשים, להערכתם על תהליך ההתאוששות, ויוצרים מצב של אבל טראומטי מורכב ומתמשך, כתחום נזק מרכזי.

עורכת התסקיר התרשמה כי מאחר והאסון שאירע להם, חשוף לסביבתם, הם בתחושה שהסיפור המשפחתי יצא החוצה והם נאלצים להתמודד גם עם מציאות זו ותחושות של העדר שליטה על פרטיותם. הם תיארו תחושות של בושה והאשמה, מרגישים חשופים ופגיעים יותר בהיבט זה, וכן ביטאו פחד וחשש מפני פגיעה נוספת מצד משפחתו של הנאשם. מצב זה, כתחום נזק נוסף, מקבע להערכת עורכת התסקיר, תחושות קשות של דרישות תמידיות, העדר רגיעה וחשש כי אינם באמת בטוחים ומוגנים גם בביתם שלהם. תחום נזק נוסף, עליו הצביעה עורכת הדו"ח, קשור בפגיעה בזהות של ההורים, שכאילו נקטעה עם אובדן בנם באשר ז"ל. הם מתקשים לראות מוצא, תקווה והמשכיות, כאשר המוצא היחידי מבחינתם, כפי שתיארו, הוא המוות וההצטרפות אל בנם. עורכת התסקיר העריכה כי נראה כי ההורים עושים מאמץ לתפקד בדברים ההכרחיים בלבד.

כן הוסיפה עורכת התסקיר וציינה כי אב המשפחה, תיאר, בתסכול ובכאב רב, סכסוך ארוך שנים עם אחיו. הוסיף כי הם סבלו רבות מיחס מתנכל ומטריד מצד אחיו ובני משפחתו, כשכל הניסיונות לערוך "סולחה" ביניהם לא צלחו. מקור הסכסוך לגישתו נבע מקנאה מצד אחיו, וניסיונו לפגוע שוב ושוב בשלוותם ובשגרת חייהם, על רקע זה. עורכת התסקיר העריכה כי האב מפנה אצבע מאשימה ישירות לאחיו, אביו של הנאשם, ולנאשם עצמו כקשורים יחד בפגיעה הקשה, ביטא תסכול וחוסר אונים על כך שאחיו והנאשם, בסופו של דבר הצליחו לגרום לו ולמשפחתו לצער ולכאב בלתי נתפסים, שיהיו עליהם לשאת לשארית חייהם.

עורכת התסקיר הצביעה על תחום נזק נוסף הקשור בפגיעה ביחסים הזוגיים, לאור תיאורה של האם כי מאז מותו של בנה, חלה פגיעה משמעותית ביחסיה עם בעלה, כשהיא נוטה להפנות כלפיו הרבה מהכעס שיש בה, וכן להאשימו באחריות למותו של בנם. מצב זה מעצים, לגישתה, את תחושות הניכור ביניהם ואת תחושות הבדידות בהיבט הזוגי, כן ניכר כי המתח והשבר סביב מותו של בנם והאשמה

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

של האם כלפי בעלה, מעמיקים את הקרע הזוגי והריחוק ביניהם ובכך נמנעת מהם התמיכה ההדדית, לה הם זקוקים באופן נואש בהתמודדות עם טרגדיית אובדן הבן.

לסיכום ציינה עורכת התסקיר כי מותו של בשאר ז"ל באופן פתאומי וטראגי, הותיר את בני משפחתו המומים וכואבים. ניכר כי הם מתקשים להתאושש וכי מירקם היחסים והדינאמיקה המשפחתית השתנתה באופן משמעותי. ניכר כי האובדן הטראומטי הברוטאלי, מותיר את בני המשפחה כולה חסרי אונים מול הרוע הבלתי מוסבר ונטול המשמעות. כן ציינה עורכת התסקיר עובדת היות הנאשם בן משפחה, מהווה נדבך נוסף המשאיר את חוויית האובדן כ"פצע פתוח", המעורר תחושות כעס, זעם ונקם בלתי פתורים.

עורכת הדוח התרשמה, כי בני המשפחה נותרו בתחושות קשות עמן מתקשים להתמודד, וכן קריסה באחת של העולם המוכר והבטוח, כפי שהיה עד לאסון שפקד אותם. הם מתקשים להתאושש ולחזור לשגרת חיים מאורגנת ומסתגלת, מתקשים להתמך האחד בשני, וחווים תחושות של בדידות והעדר מקורות תמיכה. בנוסף, בני המשפחה מתמודדים עם תחושת החסר והאובדן ועם ההכרה הכואבת, כי בשאר ז"ל, אשר היה שותף לשגרת יומם, דמות משמעותית ומרכזית בזהות ובמבנה המשפחתי, ודמות קרובה ומקור לגאווה, לא ישוב ולא יהיה שותף עוד לשמחותיהם ולאירועים משמעותיים ושגרתיים בחייהם. לאור כל זאת, המליצה עורכת התסקיר כי יוטל על הנאשם, בין יתר רכיבי הענישה האחרים, פיצוי כספי למשפחה, שייתן הכרה ותוקף לאובדן הנורא שלהם.

ננדי אופי

מטעם הנאשם העידו אביו ואמו. מר משהור נסאר, אביו של הנאשם, ציין כי הנאשם, במעשיו, הרס את המשפחה. משהור הביע בפני בית המשפט כעס רב על בנו וציין כי במסגרת הסכם הסולחה הוא הסכים כי בנו לעולם לא יכנס לכפר. כן מסר כי כחלק מהסכם הסולחה הוא שילם סכום של חצי מיליון ₪. אותו הצליח לגייס ממכירת ביתו והזהב שהיה בבעלות אשתו ומהחסכונות שהיו לו. העד משהור ביקש למסור לאחיו, אבי המנוח כי הם מצטערים מאוד, כואבים את כאבם וביקש את סליחתם. משהור הוסיף וציין כי הוא מאוד כועס על בנו ומכבד כל החלטה של בית המשפט.

כן העידה מטעם הנאשם גב' כמיליא נסאר, אימו של הנאשם. האם, אשר ציינה כי היא חולה במחלה קשה, ביקשה למסור למשפחת המנוח כי היא מצטערת מכל הלב והביעה נכונות לבקשם ולהביע חרטה וצער. האם העידה על אופיו הטוב של הנאשם ועל היותו אדם חם ומחבק המטפל באחותו הסובלת מתסמונת דאון וביקשה מבית המשפט להתחשב באחותו החולה של הנאשם. כמן כן ביקשה האם להתחשב במצבה הרפואי, ובעובדה כי היא סובלת ממחלה קשה.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

טיעוני הצדדים לעונש

בטיעוניה לעניין העונש, ציינה באת כוח המאשימה, כי במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של 10 שנות מאסר בלבד לצד עונשים נלווים. אגב טיעוניה, הפנתה המאשימה לאמור בשורות תסקיר קורבן משפחת המנוח והדגישה כי זה מגולל כאב עצום של משפחה אשר התפרקה בעקבות האירוע וביקשה לגזור עונש הולם.

בטיעוניה הכתובים עמדה המאשימה על חומרת מעשיו של הנאשם אשר נסע באופן מודע, לעבר בן דוד, פגע בו פגיעה חזיתית וישירה וגרם למותו, לאחר מכן ברח מהמקום תוך שהוא מפקיר את המנוח ומותיר אותו מתבוסס בדמו מבלי להזעיק עזרה ופוגע, בעת בריחתו מהמקום, בעוברי אורח שאיתרע מזלם להיקלע בנתיב בריחתו. לגישת המאשימה, במעשיו פגע הנאשם בערך חברתי עליון של קדושת חיי אדם.

בגזירת עונשו הראוי של הנאשם, סברה המאשימה כי זה נע בין 10 ל- 16 שנות מאסר בפועל ופסילה הנעה בין 15 ל- 25 שנות פסילה וציינה כי נוכח ההסכמות אליהן הגיעו במסגרת הסדר הטיעון העונש הראוי יוגבל ל- 10 שנות מאסר בפועל בלבד. לגישת המאשימה, מידת הפגיעה בערך החברתי והקלות הבלתי נסבלת בה נטל הנאשם את חייו של בן דודו מחייבת ענישה משמעותית, מרתיעה וכואבת, אשר תשקף היטב את ערכם של חיי האדם בשיטת המשפט, בתפיסה המוסרית ובסולם הערכים.

המאשימה, הפנתה אגב טיעוניה, לחלקו של הנאשם בביצוע העבירות, לעובדה כי הוא המבצע העיקרי, הוא זה שנהג ברכב, הוא זה שהסיע אותו לעבר המנוח, הוא זה שפגע בו פגיעה חזיתית וישירה, הוא זה אשר הותיר את המנוח מתבוסס בדמו ונמלט מהמקום בלא שעצר כדי לעמוד על תוצאות התאונה ומבלי שהזעיק עזרה והוא זה אשר פגע באמצעות רכבו בשני אנשים נוספים, אשר נקלעו לדרכו בשעה שברח מהזירה. כן הפנתה המאשימה אגב טיעוניה, לנזק שנגרם מביצוע העבירה, אובדן חיי אדם, הנזק החמור ביותר שניתן לגרום ושאין למעלה ממנו וכן לפציעתם של שני אנשים נוספים.

באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, הדגישה המאשימה כי הנאשם הגיע נסער ומצויד בסכין, לאחר שהוזעק למקום על ידי אחיו. המאשימה הוסיפה כי הנאשם לא היה חלק מהקטטה שהתפתחה בזירה והוא הגיע אליה באופן יזום ופגע במנוח ללא שקדמה לכך כל התגרות מצד המנוח כלפיו וגרם במעשיו למוות סתמי, מיותר על רקע סכסוך של מה בכך.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הדגישה המאשימה כי המדובר בנאשם צעיר שלחובתו רישום פלילי ללא הרשעה, בעבירה של החזקת סכין, עבירה דומה לעבירה בה הורשע במסגרת תיק זה. כן הדגישה המאשימה את האמור בשורות התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם, בעיקר

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה קונקרטית, מציבת גבול ומרתיעה, זאת על רקע
2 חומרת העבירה, העובדה כי הוא לוקח אחריות חלקית על מעשיו ומתקשה להכיל את מעשיו ואת
3 רגשות האשם הכבדים שהוא חווה. המאשימה ביקשה לעמוד גם על התרשמות שירות המבחן מכך
4 שהנאשם פעל באימפולסיביות בעת ביצוע העבירה, ללא שהפעיל שיקול דעת מווסת ומבלי לבחון את
5 השלכות מעשיו.

6
7 אגב טיעוניה באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לאמור בתסקירים
8 אודות ההשלכות הנפשיות ורגשי האשמה מהם סובל הנאשם והוסיפה כי נוכח האמור בתסקיר נפגעי
9 העבירה שהוגש בעניינם של בני משפחת המנוח, הרי שהכאב והסבל שנגרמו לנאשם הינם כאין וכאפס
10 לעומת כאבם של בני משפחת המנוח, אשר עולמם חרב עליהם, פשוטו כמשמעו.

11
12 בקביעת מיקומו של העונש בתוך המתחם ציינה המאשימה כי, ככלל, אחת הנסיבות המשפיעות על
13 מיקום העונש בתוך המתחם הוא מאמצי הנאשם לתקן את תוצאות העבירה ולפצות על הנזק שנגרם
14 בשלה, והדגישה כי במקרה בו עסקינן אין דרך אמיתית לתקן את תוצאות העבירה, אין דרך להשיב
15 את שאבד ואין גם דרך להשיב למשפחתו של המנוח את שמחת החיים שלה ואת החיים שהיו לה
16 קודם.

17
18 באשר להסכם הסולחה שנערך בין שתי המשפחות ביקשה המאשימה להדגיש כי הגם שאחרי חודשים
19 ארוכים הצליחה ועדת הסולחה להביא את בני המשפחות המסוכסכות לידי הסכם סולחה, עם זאת,
20 הסולחה שהושגה נועדה להבטיח שקט ולמנוע את המשך שפיכת הדמים, אולם היא לא משככת את
21 הכאב, אינה מחזירה לאחור את הזמן ואינה מחזירה את בשאר המנוח לאימו וביקשה לייחס לסולחה
22 משקל מוגבל ביותר.

23
24 טרם סיום, ביקשה המאשימה להוסיף כי שיקול נוסף המתווה את עונשו של הנאשם בתוך המתחם
25 הוא שיקול הרתעת הרבים בעיקר בעבירות אלימות על רקע סכסוך חמולות. לסיכום, ציינה
26 המאשימה כי נוכח הצורך האקוטי בהרתעה בתחום זה, היה מקום לבקש למקם את עונשו של הנאשם
27 במרכז המתחם אולם בשל הסדר הטיעון, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 10 שנות
28 מאסר. כן עתרה המאשימה, להורות על חילוט רכב הפורד פוקוס מ"ר 14-015-46, אשר שימש את
29 הנאשם לביצוע העבירות.

30
31 מנגד ובפתח טיעונו לעניין העונש, ציין הסנגור כי כל עונש שיוטל על הנאשם, למרבה הצער, לא יחזיר
32 לחיים את בן דודו. הסנגור הוסיף כי אין מה להכביר מילים על החומרה שבמות הבן, ועל הסבל של
33 אמו ואביו.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1
2 באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ביקש הסנגור להדגיש כי לא קדם למעשיו של הנאשם כל
3 תכנון, או מחשבה פלילית. הנאשם נטל אחריות מהיום הראשון, ובפני שירות המבחן מסר כי הוא
4 מתחרט ומצטער על מעשיו. הסנגור ביקש להפנות לשורות התסקירים ולעובדה המצוינת בהם לפיה
5 הנאשם אסיר למופת, למרות הקשיים שהוא חווה, הוא משמש דוגמא ולא נרשמו לחובתו עבירות
6 משמעת.

7
8 באשר למאמצי הנאשם לתיקון תוצאות המעשה, הפנה הסנגור להסכם הסולחה ולפיצוי על הנזק
9 והדגיש כי לא היה קל להשיג את הסולחה, אולם הנאשם היה הרוח החיה מאחורי דחיפת האב להגיע
10 לסולחה. הסנגור הוסיף כי בנוסף לסכום הפיצוי הגבוה ששולם במסגרת הסולחה, הנאשם התחייב
11 לא להיכנס לכפר משפחתו לעולם בחייו, ואילו אביו ומשפחתו מנועים מלהיכנס למשך שנתיים,
12 ולאחריהם, הם יורשו להתגורר בכפר במגבלות מסוימות למשך שנתיים נוספות.

13
14 באשר לקביעת מתחם העונש ביקש הסנגור להדגיש כי בניגוד לטענת המאשימה, המדובר בתאונת
15 דרכים חמורה, שתוצאותיה חמורות מאוד. אגב טיעוניו הפנה בא כוח הנאשם לאסופת פסקי דין
16 ולעונשים שהוטלו הנעים בין 4 שנים ועד 7. באשר לנפגעים הנוספים ועבירת ההפקרה, ביקש הסנגור
17 להדגיש כי אין המדובר בהפקרה ביער או בכביש חשוך, משנכחו באזור אנשים וכי מעשיו של הנאשם
18 נבעו מתוך חששו כי ייפגע, אם ישאר במקום. כן ביקש הסנגור להתחשב בעובדה כי הפגיעות מהם
19 סבלו הנפגעים הנוספים היו פגיעות קלות. באשר לבקשת המאשימה להטיל על הנאשם פיצוי, הפנה
20 הסנגור לשורות התסקיר ולהמלצת שירות המבחן להימנע מהטלת פיצוי לאור מצבם הכלכלי הקשה
21 של המשפחה בעקבות הסכם הסולחה.

22
23 באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ביקש הסנגור להדגיש כי המדובר בנאשם נעדר עבר
24 פלילי, אשר היה ביחסים טובים עם בן דודו, הוא מביע חרטה והוא כואב את כאב משפחת המנוח. כן
25 הפנה הסנגור להמלצת התסקיר להפנות את הנאשם לטיפול נפשי ולעובדה כי הוא נבדק ונמצא כי
26 הוא סובל מטראומה. בנוסף, ביקש הסנגור להדגיש כי הודאתו של הנאשם היא חלק מהחרטה שהוא
27 חש, הנאשם חסך מזמנו היקר של בית המשפט, חסך את העדתם של הורי המנוח וביקש להטיל על
28 הנאשם עונש מידתי ומאוזן העומד בקריטריונים של הפסיקה. כן ביקש הסנגור להתחשב במצבה
29 הרפואי של אימו של הנאשם כפי שהדבר עולה מהמסמכים הרפואיים שהוגשו.

30
31 לעניין בקשת המדינה לחלט את הרכב בו בוצעו העבירות, השאיר הסנגור את הבקשה לשיקול דעת
32 בית המשפט.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

דברי הנאשם לעונש

הנאשם בדבריו לעונש ביקש למסור כי הוא טעה במעשיו. הנאשם הודה כי הוא "הרס" את הבית של הדוד שלו ושל הילדים שלו ושל כל המשפחה. הנאשם הוסיף כי הוא מתחרט על מעשיו וחש כי מגיע לו עונש וציין כי לאחר שישתחרר מהמאסר הוא מתכוון לעבוד עם דודו מחוץ לכפר. לסיום ביקש הנאשם מבית המשפט להותיר לו מעט תקווה על מנת שיתאפשר לו לתקן את הנזק שעשה ולעמוד לצדו של דודו. כן הביע הנאשם רצון להיות ליד אמו החולה.

חומרת העבירה והערך החברתי שנפגע

אין צורך להכביר מילים בדבר חומרת מעשיו של הנאשם והערך החברתי שנפגע. במעשיו ובשל סכסוך של מה בכך, נסע הנאשם עם רכבו לעבר המנוח בשאר ז"ל וגרם למותו תוך פגיעה בערך חברתי נעלה של קדושת החיים, ערך הנמצא בראש סולם הערכים המוגנים של החברה האנושית. הנאשם נטש את המנוח כשהוא מתבוסס בדמו, לא הזעיק עזרה ובנתיב בריחתו פגע בשני אנשים אשר שהו אותה עת ברחוב. גם לאחר שפגע בהם, המשיך הנאשם במנוסתו ולא הושיט להם עזרה או הזעיק את כוחות ההצלה. בכלל מעשיו אלה פגע הנאשם בערכים נוספים של שמירה על שלום הציבור וביטחונו, והזכות לתנועה חופשית ובטוחה.

הגם שפגיעתו של הנאשם במנוח היתה באמצעות רכב, אין המדובר בתאונת דרכים אקראית, אם כי בפגיעה מכוונת, כאשר ברקע האירוע, הגעתו המכוונת של הנאשם, ליטול חלק בדין ודברים שהתפתח במקום בין בני משפחתו לבין בני משפחת המנוח. ביסוד התנהגותו של הנאשם עומדת שאיפתו הברורה לפגוע במשפחת המנוח. מסיבה זו, ועם הגעתו לאזור המריבה, חלף הנאשם במהירות על פני רכב אשר עמד בחנייה ונסע עם רכבו לעבר המנוח אשר עמד שם, נסיעה שהביאה לקיפוח חיי המנוח.

הנאשם שידע כי המנוח נפגע מהפגיעה, נמלט מן המקום ובכך אף פגע בערכים חברתיים נוספים של החובה המוסרית להושיט עזרה. בעניין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ 1789/14 נחמיה נגד מדינת ישראל (22.10.14):

"הערך המוגן בעבירת ההפקרה הוא 'החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו'... באמצעות עיגונה של עבירה זו בפקודת התעבורה קיבל ערך זה, המגלם את עקרון הסולידריות החברתית, עיקרון הכרחי לקיומה של חברה תקינה, ביטוי בדין, והפך מחובה מוסרית גרידא לחובה משפטית [] בנוסף, עבירה זו נועדה גם למנוע מצב בו הנהג המעורב בתאונה חומק מאחריות, על-ידי הימלטות של 'פגע וברח',

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

ובקביעתה יש כדי לסייע לרשויות האכיפה באיתור האחראים
לתאונה..."

מדיניות הענישה

בית המשפט העליון עמד לא אחת על החומרה היתרה שבה יש לנהוג באותם מקרים בהם נעשה שימוש
ברכב, ככלי מוות או ככלי הגורם לפגיעה בגופם של אחרים. דומני כי חומרה יתרה יש לראות בעובדה
כי השימוש ברכב ככלי מוות, החל ברצון ליטול חלק במאבק, הנוגע לעניינים של מה בכך, באופן שגרם
בסופו של יום לקפד חיים.

בית-המשפט העליון בע"פ 5841/14 מדינת ישראל נגד ארקאן [8.7.15], (להלן "עניין ארקאן") עמד
ארוכות על עקרונות הענישה כשעסקין בביצוע עבירות הריגה ברכב והפקרה יחדיו:

"בעבירות הריגה, אשר גרמו לפגיעה קטלנית תוך שימוש ברכב,
והפקרה אחרי פגיעה, קיים מנעד רחב למדי של עונשים, בהתאם
לנסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות והמשפחתיות של
המבצע. במקרים קרובים לענייננו, אושרו בבית משפט זה עונשי
מאסר ממושכים על העבריינים, תוך הצבת ערך קדושת חיי האדם
במרכז, ומתן משקל הבכורה לעקרונות הגמול והרתעה."

בסדרת פסקי דין שניתנו על ידי בתי המשפט השונים, נקבע כי מדיניות הענישה הראויה בעבירת הריגה
בנסיבות דומות מלמדת על טווח רחב התלוי לרוב בנסיבות ביצוע העבירה. כאן המקום להעיר כי כתב
האישום מתאר מסכת מתמשכת המהווה אירוע אחד, שהחלה בעבירה של החזקת הסכין, סיומה
במותו של אדם תוך הפקרתו והפקרת הנפגעים האחרים בשטח, ובהתאם לכך ייקבע מתחם עונש
הולם אחד למסכת העבירות בהן הורשע הנאשם.

בעניין אבני, בניסיון למנוע עיקול רכב על ידי המנוח, עובד הוצאה לפועל, עלה המערער לרכב, התניע
אותו והחל לנסוע מן המקום. בתגובה, נעמד המנוח מול הרכב כדי לחסום את דרכו, ואף נתלה על
מכסה המנוע של הרכב, אך המערער המשיך בנסיעתו, ולאחר מספר מטרים בלם את הרכב
בפתאומיות כדי להוריד את המנוח ממכסה המנוע. כתוצאה מהבלימה נפל המנוח ונחבט בראשו.
המערער המשיך בנסיעתו כשהוא מותיר את המנוח מאחור עד לבית של קרוב משפחה כדי להסתיר
את הרכב. כשבוע לאחר מכן נפטר המנוח בבית חולים כתוצאה מהתאונה. לאחר האירוע נסע המערער
לתחנת משטרה, שם מסר הודעה כוזבת על נסיבות הפגיעה. המערער הורשע בעבירת הריגה ונדון, בין
השאר, ל-6 שנות מאסר בפועל. הערעור נדחה.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 בעניין אדקאן, הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של הריגה, הפקרה לאחר פגיעה ועבירות
2 נוספות ונגזרו עליו 8 שנות מאסר, 12 שנות פסילה ופיצוי בסך 120,000 ₪ למשפחת המנוח. באותו
3 מקרה אסף הנאשם שוהים בלתי חוקיים דרך פרצה הממוקמת בגדר בסמוך לכביש. באותה עת החלו
4 חיילים ששהו במקום רצים לעבר הרכב של הנאשם. משהבחין הנאשם בחיילים, החל בנסיעה מהירה
5 על-מנת להימלט מהמקום, תוך עקיפת רכב וחציית אי תנועה. בשלב זה, הבחין ליאור פרחי ז"ל, רכז
6 בטחון צבאי שוטף של הישוב הסמוך לגדר, ששה במקום לצורך תיעוד כניסת שוהים בלתי חוקיים,
7 במשיב כשהוא מגיע במהירות לעברו. המנוח שלף את אקדחו, דרך אותו ונעמד מול הרכב במרכז
8 הכביש. הנאשם, אשר חשד שמדובר באיש משטרה, המשיך בנהיגה, פגע במנוח עם חזית הרכב
9 בעוצמה רבה והעיפו למרחק רב. כתוצאה מהפגיעה המנוח נהרג במקום. הנאשם המשיך בנסיעה
10 מהירה, במהלכה התנגש במדרכה, עלה עליה, פגע בתמרור ונעצר. בית-המשפט המחוזי קבע מתחם
11 ענישה שנע בין 6 ל- 10 שנות מאסר. בית המשפט העליון קבע, כי אין מדובר באירוע תאונתי גרידא,
12 אלא בנסיעה מכוונת לעברו של המנוח, מבלי שהנאשם עשה כל מאמץ כדי למנוע את הפגיעה בו, או
13 לפחות למזער את הנזק. בית המשפט העליון קבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-15 שנות מאסר לריצוי
14 בפועל והעמיד את עונשו של הנאשם על 11 שנות מאסר בפועל.

15

16 ע"פ 3275/10 חאדר זובידאת נגד מדינת ישראל (24/2/2011), הורשעו הנאשם בהריגה, ובמעשי
17 פזיזות ורשלנות. בין הנאשם לבין סמי זובידאת (להלן - "סמיי"), היה סכסוך קודם, שבמהלכו נדקר
18 הנאשם אשר סבר כי הדוקר הינו סמי. בשל כך, הגיע הנאשם בשעות הערב לביתו של סמי, קרא לו
19 לצאת החוצה, קילל אותו וניפץ את השמשה האחורית של רכבו. בהמשך לאמור, התפתחה קטטה
20 רבת משתתפים בין משפחת הנאשמים לבין אחדים מבני משפחתו של סמי, במהלכה הותקף אביו של
21 סמי, המנוח. בהמשך פנה המנוח והחל עושה את דרכו לכיוון ביתו. באותו זמן הגיע הנאשם כשהוא
22 נוהג ברכב. הנאשם נסע לכיוון מקום הליכתו של המנוח, פגע בו עם רכבו, הפילו לכביש, דרס אותו עם
23 רכבו ונמלט בנסיעה מהירה מהמקום. המנוח נפגע ולאחר כשבועיים הוא נפטר בבית החולים.

24 בית המשפט גזר על הנאשם 15 שנות מאסר בפועל וכן 15 שנות פסילת רישיון נהיגה. בית המשפט
25 העליון העמיד את עונש המאסר על 13 שנות מאסר.

26

27 ע"פ 6026/11 טמטאוי נגד מדינת ישראל וערעור שכנגד (24.8.15), המערער ואחר נסעו לטיילת בישוב
28 מצפה רמון במטרה לגנוב מתכות, העמיסו על רכבם את שלל הגניבות, ועזבו את המקום בעוד המערער
29 נוהג ברכב. בוא בזמן עמד השוטר יגאל כהן ז"ל ומתנדבים מהמשמר האזרחי ביציאה מהיישוב וכאשר
30 התקרב רכבו של המערער למקום, אותת לו כהן ז"ל לעצור. המערער לא עצר, אלא המשיך בנסיעה,
31 פגע עם רכבו בכהן ז"ל, שמת הרכב התנפצה והמערער המשיך לנהוג בעוד כהן ז"ל צמוד לשמשת

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 17-09-63106 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

הקדמית של הרכב. המערער היטה את הרכב לימין ולשמאל עד שהמנוח הופל על הכביש. המערער איבד את השליטה על הרכב, הרכב נפל לתעלה הצמודה לכביש, והמערער והאחר הוציאו מהרכב את הציוד הגנוב ונמלטו ממנו. בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער, צעיר כבן 18 ללא עבר פלילי, לאחר שמיעת עדים, בעבירה של הריגה והושת עליו עונש של 14 שנות מאסר בפועל. הערעורים של הנאשם והמדינה, נדחו.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

אין להקל ראש בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות המיוחסות לנאשם כשלחומרה ולפסול הטבוע והנודע ככלל לעבירות האלימות שבסכסוכי משפחות מתווספות, במקרה הנוכחי, העובדה כי בסופו של יום קופחו חייו של בשאר ז"ל הצעיר, בן דודו של הנאשם. מעובדות כתב האישום בו הודה הנאשם עולה תמונה ברורה של אדישות הזועקת לשמיים. מעשיו של הנאשם טרם פגיעתו בבשאר ז"ל אפיינו את הלך רוחו באותו יום, החל בהצטיידותו בסכין, ריצתו יחף לעבר רכבו, נסיעתו המהירה לעבר ביתו הישן, העובדה כי חלף על פני הרכב שחנה במקום במהירות וכלה בנסיעתו עם הרכב לעבר בן דודו המנוח והמשכס בהפקרתו, התרתו מתבוסס בדמו ופגיעה באחרים בדרך מנוסתו מהמקום. כל אלה, מוסיפים פן של חומרה לנסיבות ביצוע העבירה.

השילוב בין העבירות שביצע הנאשם מוסיפים, אף הם, לא מעט חומרה לתמונת התנהלותו החמורה והאכזרית באותו יום. אדישותו של הנאשם לאפשרות הפגיעה באחרים הייתה ברורה ונדמה כי זו הייתה מונעת מזעם סתמי שאין להסבירו ולהצדיקו. לא זו אף זאת, הנאשם לא נרגע לאורך כל נסיעתו מביתם החדש לביתם הישן, על אף שהיה לו די והותר זמן להירגע ולהימנע מביצוע העבירות.

חומרה נוספת יש לראות בעובדה כי הנאשם לא היה חלק בדין ובדברים שהתפתחו עוד באותו יום ליד ביתו הישן. הוא הזעק למקום, ותחת להגיע ולנסות להרגיע את הצדדים, הוא נסע עם רכבו לעבר המנוח וגרם למותו ובכך סתם את הגולל על האפשרות לסיים את הסכסוך בדרכי נועם ושלוש.

הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם הינו רחב היקף. כתוצאה ממעשיו קופחו חייו של בחור צעיר שעתידו היה לפניו, במעשיו המיט הנאשם אסון כבד על המשפחה כולה, הן משפחתו של המנוח, אמו, אביו ואחיו והן על משפחתו הגרעינית, אמו ואביו, הנאלצים להתמודד אף הם עם האסון הכבד של מות אחיינם.

השלכות האסון על בני משפחת המנוח פורטו בהרחבה בתסקיר נפגעי העבירה. שורות תסקיר זה מלמדות כי מותו המיותר של בשאר ז"ל הותיר בקרב בני המשפחה חלל ואובדן קשה והם שרויים באבל עמוק שאותותיו ניכרים במישורים השונים של חייהם. נסיבות מותו הטראגיות והאכזריות אשר נבע מהסכסוך ארוך השנים בין שתי המשפחות, רק מחריפות את הנזקים, עימם הם נאלצים

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 להתמודד. אף שחלפו למעלה משנתיים מאז האובדן, מתקשים בני המשפחה להתמודד עם הקשיים
2 שהם חווים, קשיים מורכבים המאפיינים מי שחוה אובדן בן, לרבות פגיעה אנושה בתחושות הביטחון
3 והמוגנות שלהם על רקע הסכסוך ארוך השנים שהיה בין שתי המשפחות.

4
5 אין להתעלם גם ממעשיו החמורים של הנאשם לאחר הפקרת בן דודו. מעשיו של הנאשם בהמשך
6 נסיעתו ופגיעתו בשני אנשים נוספים, אשר עבדו לתומם בדרך מנוסתו מוסיפים אף הם נופך של חומרה
7 למעשיו. הנאשם לא הסתפק בפגיעה בבן דודו, ועל אף שראה אותו שרוע על הכביש מתבוסס בדמו,
8 לא התחרט לרגע והמשיך ופגע בשני אנשים נוספים.

9 אין בידי לקבל את טענת הסניגור כי חומרת עבירת ההפקרה מתקחה בשל העובדה כי העבירה לא
10 בוצעה ביער או בכביש חשוך, משנכחו באזור אנשים שיכלו להושיט לנפגעים עזרה. בהקשר זה כבר
11 נקבע בבית המשפט העליון בע"פ 1512/19 מוחמד עכאשי נגד מדינת ישראל (04.12.2019), מפי כב'
12 השופט קרא כי:

13 "טוב היה לו נמנע הסניגור מהעלאת הטענה שבמקום התרחשות
14 התאונה היו אנשים עוברי אורח שמן הסתם היו מושיטים עזרה
15 לנפגע שהופקר. החוק מטיל את החובות הקבועות בסעיף 64א
16 לפקודת התעבורה בראש ובראשונה על "נוהג רכב המעורב בתאונה
17 שבה נפגע אדם". אין הנהג הפוגע יכול להתנער מאחריותו, אף אם
18 ראה בפועל אנשים אחרים שנחלצו לסיועם של נפגעי התאונה (ע"פ
19 7478/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (9.6.2015));

20
21 נוכח האמור, לאחר שבחנתי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, את מדיניות הענישה הנוהגת,
22 ועמדתי על הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה מצאתי, אפוא, כי מתחם הענישה ההולם בעניינינו,
23 בגין כל המעשים שביצע הנאשם, נע בין 9 ל- 15 שנות מאסר בפועל וכן פסילת רישיון נהיגה לתקופה
24 הנעה בין 10 ל- 15 שנות פסילה בפועל.

25 העונש הראוי

26
27 מלאכת קביעת העונש המתאים לנאשם, מלאכה קשה וסבוכה היא, ביתר שאת נוכח חומרתן של
28 העבירות מצד אחד, ונוכח העובדה שמדובר בענישת אדם צעיר כבן 25, מצד שני. במקרה שבפניי כמו
29 במקרים אחרים, עונש מאסר מאחורי סורג ובריה יפגע בנאשם, עם זאת, תוצאות מעשיו של הנאשם
30 היו טרגיות ואין מנוס משליחתו למאסר. בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ראיתי להביא
31 בחשבון גם את הרישום הפלילי של הנאשם, המלמד שאין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

לחובתו רישום פלילי, מבית המשפט לנוער, ללא הרשעה, בגין החזקת סכין, עבירה ששב וביצע
במסגרת כתב האישום הנוכחי, על אף שבית המשפט הושיט לו יד ונמנע בעבר מהרשעתו.

מנגד, במסגרת גזירת עונשו בתוך המתחם, ראיתי להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות
מצבו הנפשי כפי שהדבר עולה משורות התסקירים שהוגשו בעניינו. בנוסף ראיתי להתחשב בעובדה כי
התנהגותו בבית הסוהר תקינה ולא נרשמו לחובתו במהלך השנתיים עבירות משמעות. כן ראיתי
להתחשב בהודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן, הנאשם ביטא צער וחרטה בגין מעורבותו בביצוע
העבירות, הוא הודה וחסך מזמנו היקר של בית המשפט ומהצורך בהעדת עדים רבים, בעיקר הוריו
של המנוח וחסך את כל הכאב והצער הכרוכים בכך. עם זאת נקבע לא אחת כי הנסיבות האישיות של
הנאשם נסוגות, אל מול עיקרון הגמול וההלימה.

לאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלבנטיים, על פי העקרונות של הבניית שיקול דעת שיפוטי
בענישה, לרבות הפגיעה של העונש בנאשם בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם ולאחר
ששקלתי את הצורך להגן על שלום הציבור, הצורך בהרתעה אישית, הצורך בהרתעת הרבים, הגעתי
למסקנה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בסמוך לרף הנמוך של מתחם העונש ההולם שנקבע.

אשר לפיצוי נפגעי העבירה, כבר נפסק כי מדובר ברכיב בעל גוון אזרחי שמטרתו המרכזית להטיב עם
נפגעי העבירה ולפצותם בגין הנזק והסבל שגרמה להם העבירה. הפיצוי נועד לסייע לקורבנות העבירה
לקבל "סעד ראשוני", ובכל מקרה לתת ביטוי לנזקים הממשיים שנגרמו להם (ראו דנ"א 5625/16
אסרף נגד טווין (13/9/2017)). בענייננו, לצד הצורך לחייב את הנאשם בפיצוי משמעותי שיבטא את
ההכרה בסבלם של הורי המנוח, ראיתי להביא בחשבון, גם את העובדה כי במסגרת הליך סולחה כבר
שולם סכום של חצי מיליון ₪ למשפחת המנוח. בנוסף, יש מקום לפסוק פיצוי גם לנפגעים הנוספים
גימיל חדאד ואחמד עדווי.

כאן המקום להעיר, כי אין אני רואה בסולחה כתחליף לעונש מאחורי סורג ובריח, אין אני רואה
בסולחה מעין ניסיון של הנאשם לתקן את תוצאות מעשיו ודומני כי אין שום דרך לתקן את גזילת חייו
של בחור צעיר, המנוח בשאר ז"ל. גם אם אהיה מוכן לקבל את טענת הסנגור כי הנאשם היה הרוח
החיה מאחורי הסכם הסולחה, איני סבור כי יש במקרה דנן בקיומה של "סולחה" בין בני המשפחות
כדי להצדיק הקלה משמעותית בעונשו של הנאשם.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

בעניין זה ראיתי להפנות לדברים שנכתבו לאחרונה בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נגד יונס סובח ואח' (5/11/2019), בעניין הסולחה הנערכת בין בני משפחות והמשקל שעל בית המשפט להעניק לה.

"איני סבור כי יש בעצם יישוב הסכסוך בין הצדדים כדי מיצוי האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים דומים והוא אינו מאיין את הצורך כי מבצעי העבירה ייתנו את הדין על מעשיהם מתן גושפנקה ל"סולחות" כמעין "מרכיב משלים" לדרכי הענישה הקבועים בדין, יש בו כדי להוות מעין הפרטה פסולה של ההליך הפלילי. לא זו בלבד שאין במערך ההסכמות בין משפחת העברייין לבין משפחת הקורבן כדי להוות חלופה לדין הפלילי, אלא שהשלמה עם מעגל אלימות בטרם הצדדים פועלים ליישוב מחלוקותיהם "בדרכי שלום" חותר תחת יסודות הדין הפלילי. איתותה של מערכת המשפט כי "סולחה" עשויה להביא להקלה משמעותית בעונשו של העברייין מחליש את ההרתעה מפני ביצוע עבירות וחושף את קורבן העבירה ואת משפחתו ללחצים פסולים"

אשר על כן, ולאחר ששקלתי את מכלול נסיבותיו של הנאשם ואת השיקולים לקולא ולחומרה, כפי שפורטו לעיל, החלטתי לגזור על הנאשם עונשים כדלקמן:

אני מטיל על הנאשם מאסר בפועל של **9.5 שנים** החל מיום מעצרו, 26/8/2017.

אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור על אחת העבירות בהן הורשע, למעט עבירת הפקרה לאחר פגיעה.

אני מטיל על הנאשם פסילה בפועל של **12 שנים** מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה.

אני מחייב את הנאשם לפצות את עזבון המנוח, בשאר נסאר ז"ל בסך של 120,000 ₪. סכום הפיצוי ישולם תוך 12 חודשים מהיום.

אני מחייב את הנאשם לפצות את מר ג'מיל חדאד, עד תביעה מספר 14 ומר אחמד עדוי, עד תביעה מס' 15 בסך של 10,000 ₪ כל אחד, אשר ישולמו תוך 12 חודשים מהיום.

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2020

ת"פ 63106-09-17 מדינת ישראל נ' נסאר(עציר)

1 אני מורה על חילוט רכב מסוג פורד פוקוס מ"ר 14-015-46 לטובת אוצר המדינה.

2 זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון

3

4

5 ניתן והודע היום ח' אדר תש"פ, 04/03/2020 במעמד הנוכחים.

6

חנא סבאג, שופט

7 הוקלד על ידי שרה זרביב

8